

Elina Saarinen

Tulevaisuuden jätehuoneella voi kiinteistö säästää satoja euroja

Siisti, selkeä ja valoisa jätehuone vaikuttaa asukkaiden lajitteluintoon. Pienet uudistukset jätehuoneessa voivat tuoda kiinteistölle vuodessa satojen eurojen säästöt jätekustannuksissa.

■ ELINA SAARINEN

Vähemmän sotkua, vähemmän kallista sekajätettä, paremmin lajitellut hyötyjätteet, tyytyväisemmät asukkaat.

Tällaisia tuloksia tuotti Lassila & Tikanojan, VVO-konsernin ja Metropolia Ammattikorkeakoulun alkuvuodesta toteuttama yhteinen pilottihanke, jossa testattiin uuden ajan jätetilaa Helsingin Arabianrannassa.

Lassila & Tikanoja värväsi kansainvälisen joukon sisustus suunnittelun ja teollisen muotoilun opiskelijoita Metropolia Ammattikorkeakoulusta suunnittelemaan, millainen olisi jätehuone, joka toimisi asukkaiden kannalta parhaimmalla tavalla jätteiden lajittelun apuna.

◀ “Hienoa, että uudistettu jätetilalla on pysynyt siistinä verrattuna alkutilanteeseen”, sanoo VVO:n ympäristö- ja energia-asiantuntija Ayla Dincay.

Uudistus toteutettiin VVO:n kohteessa Gunnel Nymanin kadulla Helsingin Arabianrannassa. Uudistettu jätetuone palvelee noin sataa asukasta ja 48 asuntoa.

”Tämä kohde valittiin, koska siellä on aktiivisia asukkaita, jotka ovat halunneet pitää ympäristön siistinä ja jotka ovat kantaneet huolta jätetilalla kunnosta ja siisteydestä”, kertoo VVO:n ympäristö- ja energia-asiantuntija **Ayla Dincay**.

Opiskelijat suunnittelivat jätetilaa parannuksia asukashaastatelussa nousseiden epäkohtien pohjalta.

Käytännössä tila maalattiin ja sen valaistusta parannettiin. Lajitteluohjeista ja astiaopasteista tehtiin selkeämpiä. Astioiden sijoittelu mietittiin tarkkaan. Jätetilalla hygieniata parannettiin desinfiointilla käsipyyhkeillä. Lisäksi jätetilalla testattiin Lassila & Tikanojan uutta akkukäyttöistä, sähköistä infotaulua, josta asukas pääsee lukemaan tietoa jätteiden lajittelusta ja kierrätyksestä.

Asukkaita pyydettiin arvioimaan jätetilalla toimivuutta ennen ja jälkeen uudistuksen asteikolla nollasta viiteen. Parannus oli huima, kertoo Lassila & Tikanojan ympäristöjohtamisen liiketoimintapäällikkö **Iida Vakkuri**:

”Ennen uudistusta arvosanaksi annettiin 2,7. Uudistuksen jälkeen arvosana oli noussut 4,4:ään. Olemme todella vaikuttuneita, että asukkaat ovat kokeneet uudistuksen niin merkittävänä.”

Sekajäte väheni

Kaiken lisäksi muutokset todella näkyivät asukkaiden lajittelukäyttäytymisessä. L&T seurasi tammi-maaliskuussa jätemääriä kohteessa. Kahdeksassa viikossa asukkaat olivat tehostaneet hyötyjätteiden lajittelua niin, että mittausjakson lopussa syntyi sekajätettä kokonaisen 660-litraisen astian verran vähemmän kuin ennen.

Asukkaat oppivat lajittelemaan sekajätteistä erilleen etenkin pakkauskartonkia.

Vakkurin mukaan tulos todistaa, että pienillä mutta konkreettilla muutoksilla pystytään vaikuttamaan asukkaiden lajitteluun.

”Pilotti vahvisti käsitystämme siitä, että panostamalla syntypaikkalajittelun vaivattomuuteen, opasteiden selkeyteen ja kierrätyksen hyödyistä kertomiseen saadaan aikaan konkreettisia muutoksia ihmisten asenteissa ja käyttäytymisessä. Rahallinen investointi ei ole suuri, mutta vaikutukset voivat olla merkittävät.”

Dincay huomauttaa, että muutoksella on myös taloudellisia vaikutuksia:

”Olisi hienoa, jos asukkaat innostuisivat jatkossa lajittelemaan jätteitään niin, että yksi sekajätettä voitaisiin kokonaan poistaa. Kierrätysjätteiden kuljetus on huomattavasti sekajätettä edullisempaa. Sen avulla kiinteistöissä on mahdollista säästää useita satoja euroja vuodessa.”

Dincayn mukaan uudistettu jätetuone on myös pysynyt paljon siistimpänä kuin aiemmin. Myös tämä tuo säästöjä.

”Jätetiloihin kertyvän irtojätteen siivoaminen on tyyristä touhua.

◀ LATO on Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelijoiden visio tulevaisuuden avarasta ja valoisasta jätetilasta.

Elina Saarinen

▲ VVO:n asukkaat Helsingin Arabianrannassa pääsivät kokeilemaan ensimmäisinä Suomessa uutta siistää ja modernia jätetilaa. Nyt uudistukset otetaan käyttöön hiljalleen muissakin VVO:n kohteissa.

Ylimääräisistä tyhjennyksistä voi jätemaksuineen ja huoltomiehen töineen tulla jopa 400 euron lasku.”

VVO haluaa tukea asukkaiden kierrätysintoa ja tarjota mahdollisuuksia lajitteluun. Siksi useissa VVO:n kohteissa on jo nyt myös lasin ja metallin keräysastiat, vaikka niitä ei vaaditaakaan jätetuonemääräyksissä. Osassa kohteista on myös Stenan toimitamat astiat sähkö- ja elektroniikkaromun keräämiseen.

Pilotin hyvät tulokset ovat saaneet VVO:n tekemään päätöksen siitä, että jätetuoneita uudistetaan pikku hiljaa muissakin VVO:n kohteissa pilotin konseptilla.

Tulevaisuuden jätetuone 2016?

Pilotissa Metropolian opiskelijat ideoivat myös täysin uuden tulevaisuuden jätetuoneen, jonka voisi toteuttaa rohkeassa uudiskohteessa.

L&T O:ksi eli tuttavallisemmin Ladoksi nimetty tulevaisuuden jätetuone on hyvin valaistu, puhdas ja esteetön. Huoneessa on korkea etuseinä, sisäilma on avara ja nuorekas. Käyttäjien ei tarvitse nostella painavia tai likaisia jäteastioiden kansia, vaan he voivat syöttää jättejakeet rei'istä, josta ne putoavat omiin jäteastioihinsa seinän taakse.

Seinän takana on jätelogistiikkakeskus, joka aukeaa nosto-ovimekanismilla tyhjentämistä varten. Astioissa voi olla jopa puristimet, jos useampi yhtiö käyttää samaa jätetäpistettä.

Digitaalisilla näytöillä toimivat infotaulut opastavat lajittelussa ja toimivat samalla vaikkapa taloyhtiön ilmoitustauluina.

”Tulevaisuuden jätetuoneen käyttöönottamiseksi on ollut kiinnostusta, ja uskon, että sellainen jossain vaiheessa toteutetaan. Toivomme, että VVO lähtee kanssamme yhteistyöhön jatkamaan projektia”, Vakkuri sanoo.

VVO etsiikin jo uudiskohdetta, jossa tulevaisuuden jätetuone voitaisiin toteuttaa.

”Rakennusprojektit ovat pitkiä, joten se tulee aikaisintaan ensi vuoden loppupuolella. Mutta se tulee kyllä. Konsernissa on nyt tähän tahtotila”, Dincay vakuuttaa. ■